

HISTÒRIA INDUSTRIAL

Prof. Jordi Maluquer de Motes
Despatx B3 - 105
Tutories: DM i DJ 16,30 – 17,30

Aquest curs és dedicat a analitzar els aspectes estructurals, organitzatius i espacials més remarcables de la industrialització europea contemporània i les noves experiències de desenvolupament a Amèrica Llatina i Àsia, amb especial atenció als processos de canvi tecnològic així com a l'estructura de les empreses i de la indústria en perspectiva històrica. S'analitzen una sèrie de tòpics relatius a les dimensions temporal, estructural i espacial del comportament de les economies europees, amb referència preferent al cas espanyol i a la resta de països del sud, sobretot França i Itàlia. Es reserva un tractament particular al marc geogràfic propi de les economies regionals i a la teoria de la Innovació.

PROGRAMA

Introducció

- 1.1. Creixement econòmic i convergència
- 1.2. El paper de la indústria en el desenvolupament
- 1.3. La funció motriu del sector industrial
- 1.4. La terciarització de les societats avançades

Població, activitat i industrialització

- 2.1. Població i industrialització
- 2.2. El model de Fischer-Clark
- 2.3. Nivells i sectors de l'activitat econòmica
- 2.4. Les migracions internes i les migracions internacionals

Trajectòria del procés d'industrialització

- 3.1. L'índex de la producció industrial i la inversió en equipament
- 3.2. Tendències a llarg termini, cicles i crisis industrials
- 3.3. Ritmes i pautes de la productivitat

Anàlisi espacial de la industrialització

- 4.1. Localització industrial i models d'industrialització
- 4.2. Tipologia i dinàmica de les regions industrials
- 4.3. Problemàtica de la convergència regional.

L'empresa i el desenvolupament econòmic

- 5.1. La demografia empresarial
- 5.2. Les empreses multinacionals. La internacionalització de les PIMES
- 5.3. Les empreses públiques: els fenòmens de les privatitzacions

Els processos de canvi tecnològic

- 6.1. Ciència, progrés tecnològic i canvi estructural
- 6.2. La difusió de les innovacions
- 6.3. Factors estratègics de la introducció de noves tecnologies

El sistema energètic i la industrialització

- 7.1. Les transicions energètiques
- 7.2. La dependència energètica externa
- 7.3. Energia i creixement industrial

L'estructura productiva

- 8.1. Anàlisi sectorial i estudi de casos
- 8.2. La primera indústria: les branques del tèxtil-confecció
- 8.3. La indústria de béns d'equipament
- 8.4. La indústria de l'automòbil, motor de creixement

Industrialització i sector exterior

- 9.1. Industrialització i comerç exterior
- 9.2. Dimensions de l'empresa i exportació industrial
- 9.3. Internacionalització de les regions

Docència tutoritzada

Dins del curs es realitzarà un total de tres setmanes de docència tutoritzada. Les sessions estaran dedicades a revisió de conceptes i discussió de lectures. Els temes seran tres:

- 1) l'activitat d'R+D+I i el creixement econòmic (19/23 de març)
- 2) producció industrial i projecció exportadora (23/27 d'abril)
- 3) el comerç internacional de tecnologia (14/18 de maig)

els estudiants assistents podran redactar un breu assaig sobre cada tema, que comptarà per deu punts en cada cas sobre una qualificació final del curs mesurada a cent punts.

Normes d'examen

Es realitzarà una prova parcial cap a la meitat del semestre. La qualificació definitiva s'obtindrà mitjançant un examen final. Les proves escrites faran referència a les explicacions de classe i també a les publicacions assenyalades pel professor

Bibliografia

La inexistència d'un text que cobreixi tots els temes obliga a utilitzar un cert nombre de lectures com a base bibliogràfica de l'assignatura. Per tal de facilitar l'accés a aquest material, s'ha reunit un conjunt d'articles i notes de lectures en DOS DOSSIERS que es donaran a conèixer al llarg del curs.

Landes, David S: *Progreso tecnológico y revolución industrial*, Madrid, Tecnos, 1979.
Mokyr, J.: *La Palanca de la riqueza: creatividad tecnológica y progreso económico*, Madrid, Alianza, 1993.